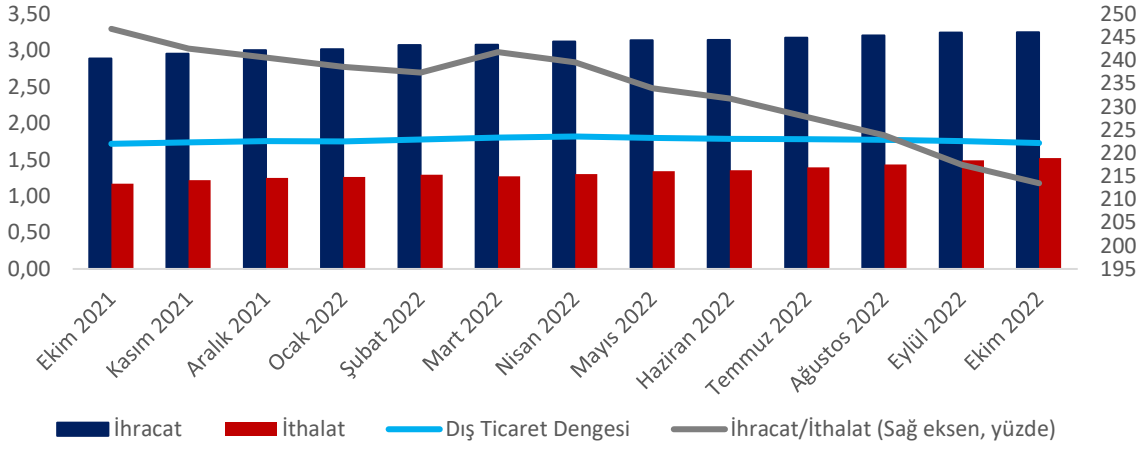

EKİM AYINDA İHRACAT YÜZDE 2,3 ARTARKEN İTHALAT YÜZDE 31,4 ARTTI, İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI GEÇTİĞİMİZ YILA GÖRE 33 PUAN AZALDI

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanan Dış Ticaret İstatistiklerine göre, Ekim 2022'de Konya'nın ihracatı 262,7 milyon dolar, ithalatı ise 129,1 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış verilere bakıldığında, dış ticaret fazlasının 1,7 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiği, ihracatın ithalatı karşılama oranının ise Ekim 2021'e göre yüzde 33 puan azalarak yüzde 213'e gerilediği görülmektedir. Diğer taraftan Türkiye geneline bakıldığında, Ekim 2022 itibarıyla yıllık ihracat gelirlerinin ithalat harcamalarının yüzde 70'ini karşılayabildiği, dış ticaret açığının da 100 milyar düzeyinde olduğu görülmektedir (Şekil 1 ve Tablo 1).¹

Şekil 1. Konya'da Dış Ticarete İlişkin Temel Eğilimler (yıllıklandırılmış, milyar \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 1. Türkiye - Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri (yıllıklandırılmış, Ekim 2021 – Ekim 2022)

	İhracat (milyar \$)	İthalat (milyar \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyar \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyar \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracattaki Değişim (%)	İthalattaki Değişim (%)
Türkiye	235.859	336.512	-100.653	572.371	70%	-1,3%	27,3%
Konya	3.250	1.522	1.728	4.772	213%	2,3%	31,4%

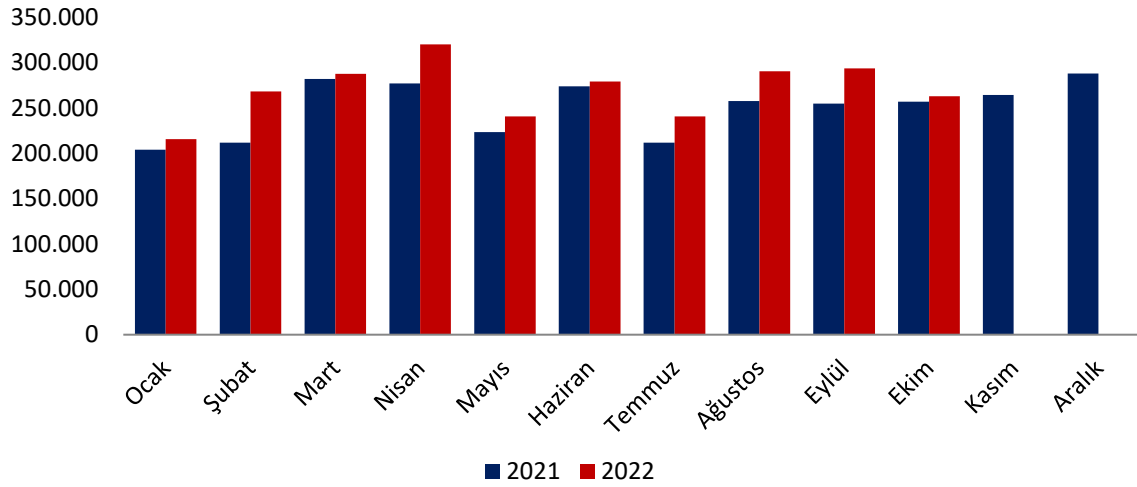
Kaynak: TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, TEPAV hesaplamaları

¹ Özel Ticaret Sistemine göre dış ticaret istatistikleri esas alınmaktadır.

Konya'da ihracat geçen aya göre 30,9 milyon dolar geriledi

Konya'da ihracat 2022 yılı Eylül ayında 293,7 milyon dolar seviyesinde iken 2022 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre 30,9 milyon dolar azalırken, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 6 milyon dolar artarak 262,7 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Ocak-Ekim 2022 döneminde ihracat geçen yılın üzerinde performans göstermektedir (Şekil 2 ve Tablo 2 ve 3).

Şekil 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı 2021-2022 (1000\$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı (1000\$)

İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	203.949	211.704	281.758	276.958	223.145	273.717	211.503	257.388	254.839	256.744	264.272	287.865
2022	215.521	268.043	287.435	319.846	240.654	279.123	240.496	290.261	293.659	262.735		

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 3. Konya'nın İhracatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

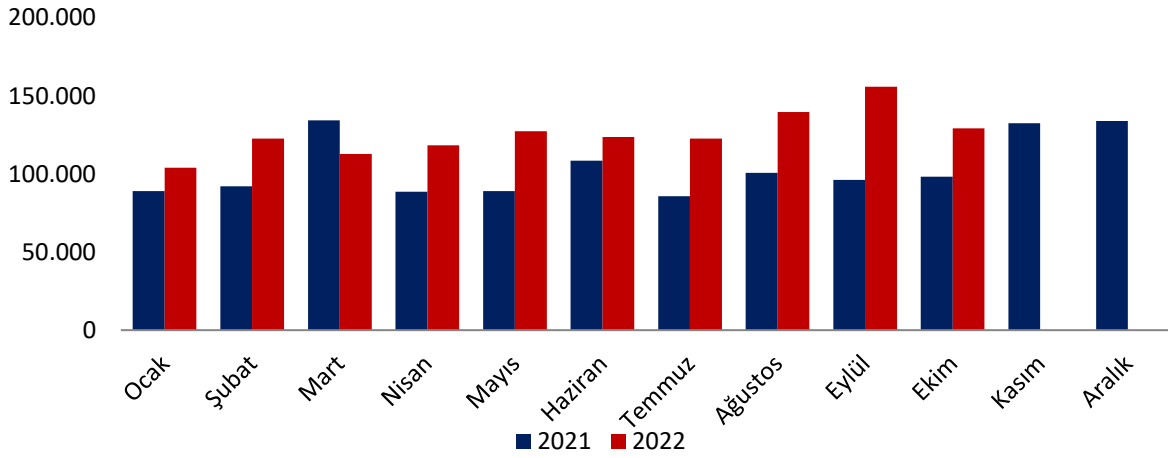
İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	21,0%	22,8%	71,0%	79,1%	71,0%	59,0%	10,0%	68,9%	26,4%	20,5%	32,4%	22,0%
2022	5,7%	26,6%	2,0%	15,5%	7,8%	2,0%	13,7%	12,8%	15,2%	2,3%		

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya'nın ithalatı yıllık bazda artış gösteriyor; artış hızı ihracatın üzerinde

Eylül 2022'de 155,8 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, Ekim 2022'de bir önceki aya göre 26,7 milyon dolar azalırken, geçen yılın aynı ayına göre ise 30,8 milyon dolar artarak 129,1 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. 2022 yılında ithalat, Mart ayı dışında geçen yılın üzerinde seyretmekte olup artış hızları da ihracatın önemli oranda üzerindedir (Şekil 3 ve Tablo 4 ve 5).

Şekil 3. Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2021-2022 (1000\$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 4. Aylara Göre Konya'nın İthalatı (1000\$)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	89.034	92.076	134.288	88.532	88.940	108.475	85.726	100.742	96.175	98.278	132.464	133.992
2022	104.088	122.681	112.747	118.329	127.335	123.624	122.606	139.628	155.770	129.114		

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 5. Konya'nın İthalatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	28,1%	19,5%	79,8%	45,3%	27,9%	40,8%	14,0%	11,7%	41,2%	33,4%	55,6%	30,6%
2022	16,9%	33,2%	-16,0%	33,7%	43,2%	14,0%	43,0%	38,6%	62,0%	31,4%		

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Ekim ayında "Kakao ve kakao müstahzarları" sektörü ihracatını en fazla artıran sektör oldu

Ekim 2022’de ihracat içinde yüzde 4,3’lük pay ile yedinci sırada yer alan “Kakao ve kakao müstahzarları” sektörünün ihracatı yüzde 51,1 artarak 11,2 milyon dolara ulaşmıştır. Ayrıca, “Plastikler ve mamulleri” ve “Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri” sektörlerinde yüksek oranlı artışlar dikkat çekmektedir. Diğer taraftan, söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında, toplam ihracat içinde yüzde 4,4’lük payı ile “Alüminyum ve alüminyumdan eşya” sektörü ihracatı en fazla daralan sektör olmuştur (Tablo 6).

Tablo 6. İhracatın Sektörel Dağılımı

	İhracat (\$)		Değişim (%)	Konya’nın Toplam İhracatı İçindeki Payı (%) Ekim 2022
	Ekim 2022	Ekim 2021		
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	82.527.237	71.332.549	15,7%	31,4%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	52.876.171	45.484.029	16,3%	20,1%
Demir veya çelikten eşya	15.364.501	16.193.611	-5,1%	5,8%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	12.216.312	10.168.558	20,1%	4,6%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	11.611.722	27.253.920	-57,4%	4,4%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	11.273.396	15.342.233	-26,5%	4,3%
Kakao ve kakao müstahzarları	11.235.027	7.437.785	51,1%	4,3%
Plastikler ve mamulleri	10.923.591	7.838.434	39,4%	4,2%
Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer	5.997.470	7.324.416	-18,1%	2,3%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	5.757.954	5.676.337	1,4%	2,2%
Toplam	262.734.958	256.743.964	2,3%	100,00%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Ekim ayında “Şeker ve şeker mamulleri” sektörü ithalatını en fazla artıran sektör oldu

Sektörlere göre ithalat verileri incelendiğinde, 2021 Ekim ayında 183,6 bin dolar düzeyinde olan “Şeker ve şeker mamulleri” sektörünün ithalatı, 2022 Ekim ayında 4,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiş ve toplam ithalat içindeki payı yüzde 3,4’e ulaşmıştır. Diğer taraftan, Konya’nın toplam ithalatı içinde yüzde 15,4’lük ağırlığa sahip “Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları” sektörü bu ay en fazla ithalat yapılan ilk sektör olarak öne çıkmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan “Plastik ve mamulleri” ithalatı daralan tek sektördür (Tablo 7).

Tablo 7. İthalatın Sektörel Dağılımı

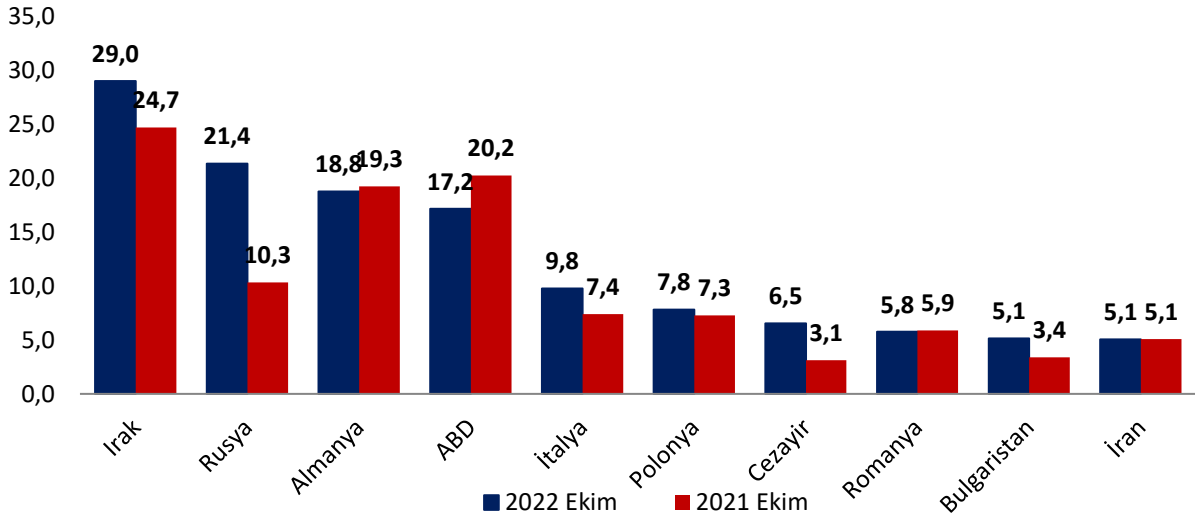
	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya’nın Toplam İthalatı İçindeki Payı (%) Ekim 2022
	Ekim 2022	Ekim 2021		
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	19.908.141	16.965.183	17,3%	15,4%
Hububat	17.946.687	12.460.347	44,0%	13,9%
Demir ve çelik	15.058.583	9.602.907	56,8%	11,7%
Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	12.386.312	2.953.664	319,4%	9,6%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	9.787.358	2.991.832	227,1%	7,6%
Plastikler ve mamulleri	8.204.056	15.327.971	-46,5%	6,4%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	6.766.158	6.082.548	11,2%	5,2%
Şeker ve şeker mamulleri	4.427.077	183.657	2310,5%	3,4%
Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	3.762.456	472.669	696,0%	2,9%
Demir veya çelikten eşya	2.944.093	2.859.107	3,0%	2,3%
Toplam	129.114.492	98.278.348	31,4%	100,0%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya'nın Ekim ayında Rusya'ya olan ihracatı yüzde 175 arttı

Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Ekim 2022'de, ilk sırada yüzde 11'lik pay ile Irak yer almaktadır. Konya'nın Irak'a olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık 4,3 milyon dolar artarak 29 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Irak'ın ardından 21,4 milyon dolarlık ihracat hacmi ile Rusya gelmektedir. Rusya'ya yapılan ihracat, geçen yılın aynı ayına göre 11 milyon dolar artmış ve toplam ihracat içindeki ağırlığı yüzde 8,1 olmuştur. Ekim ayında Konya'nın ihracatını en fazla artırdığı ülkeler Rusya ve Cezayir'dir. Diğer taraftan, Konya'nın ihracatında yüzde 7,1 oranında payı olan Almanya ve yüzde 6,5 oranında payı olan ABD'ye ihracatı sırasıyla yüzde 2,5 ve yüzde 15,2 oranında daralmıştır (Şekil 4 ve Tablo 8).

Şekil 4. Ükelere Göre Konya'nın İhracatı - İlk 10 Ülke (Ekim 2022, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 8. İhracat Partnerleri

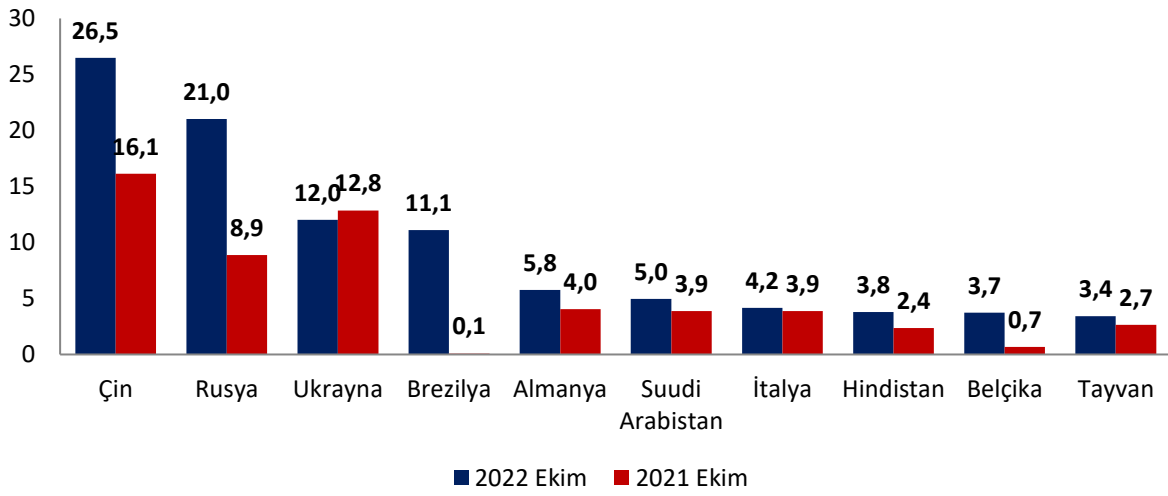
	Partner Ülke	İhracat (\$) Ekim 2022	Değişim (%) Ekim 2021-Ekim 2022	Pay
1	Irak	29.017.201	17,4%	11,0%
2	Rusya	21.370.250	106,5%	8,1%
3	Almanya	18.781.106	-2,5%	7,1%
4	ABD	17.164.478	-15,2%	6,5%
5	İtalya	9.786.131	32,1%	3,7%
6	Polonya	7.828.866	7,4%	3,0%
7	Cezayir	6.539.247	109,7%	2,5%
8	Romanya	5.754.287	-2,4%	2,2%
9	Bulgaristan	5.143.227	51,8%	2,0%
10	İran	5.060.977	-0,2%	1,9%
	Diğer	136.289.188	-9,1%	51,9%
	Toplam	262.734.958	2,3%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya, Ekim ayında en fazla ithalatı Çin'den yaptı

Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat geçen yılın aynı ayına göre 10,4 milyon dolar artarak 26,5 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiş, toplam ithalatın içindeki payı da yüzde 20,5 olmuştur. Ekim ayında, Konya'nın Çin'den sonra en fazla ithalat yaptığı ülke yüzde 16,3'lük pay ve 21 milyon dolarlık ithalat tutarı ile Rusya'dır. Söz konusu dönemde, Konya'nın Brezilya, Belçika ve Rusya'dan yaptığı ithalat miktarlarının yüksek artışları dikkat çekmektedir (Şekil 5 ve Tablo 9).

Şekil 5. Ülkelere Göre Konya'nın İthalatı - İlk 10 Ülke (Ekim 2022, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 9. İthalat Partnerleri

	Partner Ülke	İthalat (\$) Ekim 2022	Değişim (%) Ekim 2021-Ekim 2022	Pay
1	Çin	26.483.776	64,2%	20,5%
2	Rusya Federasyonu	21.033.101	136,9%	16,3%
3	Ukrayna	12.028.089	-6,4%	9,3%
4	Brezilya	11.094.111	13406,7%	8,6%
5	Almanya	5.764.747	42,5%	4,5%
6	Suudi Arabistan	4.965.711	28,0%	3,8%
7	İtalya	4.164.713	7,8%	3,2%
8	Hindistan	3.796.207	61,0%	2,9%
9	Belçika	3.725.176	455,7%	2,9%
10	Tayvan	3.424.721	29,0%	2,7%
	Diğer	32.634.140	-23,9%	25,3%
	Toplam	129.114.492	31,4%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları